

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 16.07.2010
Sayı : 10889

15717

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Ali OKSAL
Mersin Milletvekili

Mersin İli Tarsus ilçesi sınırları içerisinde bulunan Berdan Nehri, taşkınlara sebep olmakta, yaşanan taşkınlar çiftimizi mağdur etmektedir. Berdan Barajı'nın Hidroelektrik Santrali 1996 yılında yap-işlet-devret modeli ile Artek Alarko Elektrik Sant. Tes. İşlt. Ve Tic. A.Ş. tarafından işletmeye açılmıştır. Ancak, Alarko firması ile yapılan sözleşmeye, yörede yaşayan çiftçileri taşkınlardan koruyacak hiçbir hüküm koyulmamıştır. Belirli zamanlarda Berdan nehrinin su seviyesinin, yağın yağmurlar veya karların erimesi sebebiyle yükselmeye başladığı, nehrin sularının yatağına sığmadığı dönemlerde, hidroelektrik santralin çalıştırılmaması, hidroelektrik üretiminin durdurulması ya da santralin minimum seviyede çalışması gerekmektedir ki nehir yatağına daha fazla su gelmesin ve taşkınlara sebep olmasın.

Alarko firması ile yapılan sözleşme 2011 yılında sona erecek olup, barajın işletim hakkı yeniden ihale edilecektir. İhale şartnamesini hazırlayan-idari kurumun, ihale şartnamesine, taşkınların önlenmesi için gerekli hükümleri koyması bir zorunluluktur. Bu nedenle, Berdan nehrinden elektrik üretimi ihalesi şartnamesine: Berdan baraj gölünde su seviyesi yeterince yüksek olduğu zamanlar da tam kapasite elektrik üretimi yapılır, ifadesinin şartnameden çıkartılması ve Berdan nehri yatağında su seviyesi de yüksek ise, elektrik üretiminde bulunulmayacağına ya da en düşük seviyede elektrik üretiminde bulunulacağına ilişkin hükümler konulması gerekmektedir ki taşkınlar önlenerek çiftçilerimiz zarar görmesin.

İhale şartnamesinde, taşkın öteleme fonksiyonunun yerine getirilmesi için, barajda taşkın ötelemesine ayrılacak bölümün hacmini arttıracak hükümlere de yer verilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle;

1-) Alarko firması ile yapılan sözleşme 2011 yılında sona erecek olup, barajın işletim hakkı yeniden ihale edilecektir. Eski ihale şartnamesinde bulunan 'Berdan baraj gölünde su seviyesi yeterince yüksek olduğu zamanlarda tam kapasite elektrik üretimi yapılır' ibaresinin, yeni ihale şartnamesine koyulmamasını ve 'Berdan nehri yatağında su seviyesi de yüksek ise, geçici olarak, elektrik üretimi durdurulur' ibaresini eklemeyi; ekili alanların zarar görmemesi için böyle zamanlarda en düşük

seviyede elektrik üretiminde bulunulur' ibaresini şartnameye koymayı, böylelikle nehir yatağındaki su seviyesini düşürerek taşkınları önlemeyi düşünüyor musunuz?

2-) Berdan nehri üzerindeki, Berdan barajının toplam hacmi kaç m³ tür? Bu hacmin sulama ve enerji dışında, 'taşkın ötelemeye' ayrılan bölümünün hacmi ne kadardır?

3-) **Berdan Barajının taşkın ötelemeye ayrılan hacmi**, taşkın öteleme fonksiyonunun yerine getirilebilmesi için yeterli midir?

4-) Berdan Hidroelektrik Barajının teknik şartnamesine, yeterli taşkın öteleme alanı oluşturmasını sağlayıcı hükümler koyulmuş mudur? Eğer koyulmamışsa, daha sonra yapılacak ihale şartnamesine bu hususta düzenlemeler koymayı düşünüyor musunuz?

5-) Mersin İli Tarsus ilçesinde yer alan ve Mersin ilimizin diğer ilçelerinde yer alan, taşkından koruma tesislerinin, meydana gelen taşkınları önlemede yetersiz kalmasının sebepleri nelerdir? Bu sebepler göz önüne alınarak, nasıl çalışmalar yapılması öngörülmektedir?

6-) Tarsus İlçe merkezi ve en az 15.000 hektar tarım arazisinin Berdan Nehri taşkınlarından korunabilmesi için DSİ Bölge Müdürlüğüne hazırlanan "Berdan Nehri Mansap Islahı Rehabilitasyon Projesi" ne zaman hayata geçirilecektir? Bu konuda atılan somut adımlar nelerdir? Hangi kurum, ne kadarlık bir süre de, hangi çalışmaları yapmıştır?

7-) Mersin ili, Tarsus ilçesi, Berdan Nehri çevresindeki araziler yılın belirli mevsimlerinde yağın yağmurlar ve eriyen karlar dolayısıyla sular altında kaldığı için, yıllar önce 1956 yılında bu yerler taşkın saha olarak ilan edilmişti. Ancak geçen yıllar içerisinde DSİ tarafından alınan tedbirler ve yapılan barajlar göz önüne alındığında, ilgili yerlerdeki uygulamalarda bazı hak kayıplarını önlemek için bu yerlerin taşkın saha kapsamından çıkartılmasını düşünüyor musunuz?

8-) Avrupa Birliği ülkelerinde ve diğer gelişmiş ülkelerde, hidroelektrik santrallerinin taşkınları önleme fonksiyonunu arttırmak için yapılan çalışmalar nelerdir?